

Dlui Gheorghe Șalaru,
Ministrul Mediului

SCRISOARE DESCHISĂ

Stimate dle ministru,

De-a lungul anilor, datorită străduințelor ecologiștilor moldoveni și a organismelor internaționale, în R.Moldova a fost creat un cadru juridic avansat de protecție a mediului înconjurător, iar Autoritatea Centrală de Mediu, APL și instituțiile statului au obținut suficiente instrumente de lucru pentru a proteja natura și a asigura securitatea ecologică a țării. Avem un pachet de legi organice și de coduri relativ apropiate de cerințele Convențiilor internaționale de mediu și de standardele ecologice ale Uniunii Europene. Din păcate, aplicarea legislației de mediu s-a transformat într-un proces foarte lent, anevoios și adeseori declarativ. În perioada anilor 2001-2009 instituțiile statului s-au înstrăinat de procesul implementării legislației de mediu în activitățile economice, agricole, industriale, de transport, de dezvoltare regională, urbanistică și rurală, în viața cea de toate zilele. Transformat în anii de dictatură comunistă într-o anexă jalnică a partidului de guvernământ, Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale a încetat să mai apere natura și a devenit un avocat înfocat al mai multor proiecte antiecologice, dintre care amintim cele de tristă faimă cu un impact devastator din lunca Prutului de Jos (calea ferată Cahul-Giurgiulești și extragerea de țiței de la Văleni).

În acea perioadă, în structurile Ministerului au fost angajați mai mulți “specialiști” lipsiți de orice cunoștințe și dragoste față de natură, care au introdus un stil de lucru orientat spre ignorarea sau ocolirea legislației ecologice, spre aprobarea și avizarea mai multor proiecte cu impact negativ asupra mediului înconjurător. Astfel, un lanț întreg de legi de mediu au rămas doar declarative și pe hârtie, iar prevederile de la capitolul Dispoziții finale, în care, de regulă, se stabilesc termenele de intrare în vigoare a legii, de conformare juridică și de implementarea cerințelor legii, nu sunt respectate nici până astăzi. Ca să vă convingeți, luați, de exemplu, Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, publicată în Monitorul oficial la 23 septembrie 1999 (!!!), o lege care nefiind aplicată generează o sumedenie de abuzuri, mai ales în Chișinău (ultimul caz e cel de defrișare a parcului de la Stăuceni). Iată, art.41 spune clar că în termen de 6 luni, Guvernul (ministerul) va asigura elaborarea actelor normative care reglementează aplicarea prezentei legi, iar în art.31(3) “Autoritatea Centrală de Mediu ține Registrul național al spațiilor verzi, iar autoritățile administrației publice locale – registrele locale ale spațiilor verzi.” Aceste Registre (național și local), conform legii, dețin dosarele complete cu hărți ale spațiilor verzi trecute prin Cadastru. Evident că dacă ar fi funcțională această lege, oricât de coruptă ar fi justiția din R.Moldova, nu se înstrăinau sute de hectare din spațiile verzi pentru diferite construcții.

Am făcut referire doar la o singură lege, dar în asemenea situații se află majoritatea legilor de mediu. Este absolut necesar ca în termen de 3-4 luni, un grup de experți independenți împreună cu șefii de direcții a Ministerului, să efectueze o analiză obiectivă a legislației naționale de mediu, să propună demersurile necesare către Parlament, Guvern, Ministere și APL, ca orice lege ecologică să devină funcțională, să fie aplicată spre binele naturii și oamenilor, dar să nu zacă prin birouri sau să stea moartă pe hârtie.

Să fie clară poziția mea: specialiștii buni, experimentați, cu randament înalt și cu dragoste față de natură, indiferent de vârstă, sunt și rămân caii de tracțiune ai ministerului și ar fi riscant să fie schimbați la trecerea vadului, dar cei care au profitat de instituție și continuă să se plângă de ani de zile că nu pot implementa legislația și programele de mediu, nu prea cred că o să poată face minuni în viitorul apropiat.

Oricum, se cer deschise ferestrele Ministerului, să intre cât mai mult oxigen proaspăt. Deoarece sunt convins că vă doare inima pentru resursele naturale ale Moldovei și aveți cele mai patriotice intenții de a conferi o dimensiune europeană domeniului protecției mediului, consider că oricât aveți misiunea istorică de a reîntoarce Ministerul Mediului cu fața spre durerile și suferințele prin care trece natura Moldovei, aveți datoria să reîntoarceți prestigiul Autorității Centrale de Mediu, prestigiu pe care l-a avut până în februarie 2001, aveți mandatul să stârpiți stilul de muncă declarativ, ineficient, formal, lipsit de rezultate concrete, să renunțați la avocații agenților economici, care s-au cuibărit în mai multe structuri ale ministerului și promovează din umbră proiecte antiecologice sau pseudoecologice.

Desigur, e imposibil să faci reforme profunde cu persoane care sunt împotriva reformelor și a schimbărilor manageriale, desigur e nevoie de foarte multă voință politică pentru a conferi o dimensiune europeană Ministerului Mediului, dar o altă alternativă, practic, nu există. Vă rugăm să accelerați procesele de modernizarea Autorității Centrale de Mediu și vă asigur, că majoritatea ecologiștilor cu dragoste față de natură vă vor susține în opera de reformare și europeanizare a domeniului protecției mediului înconjurător din R.Moldova.

Alecu Reniță,
Președintele Mișcării Ecologice din Moldova

Sursa: revista „Natura”, martie 2011